

Viite: YM18/400/2017

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry kiittää mahdollisuudesta tuoda näkemyksiään esille. Kiitämme myös saamastamme lisäajasta lausunnon antamiseksi. YTP yhtyy Elinkeinoelämän Keskusliiton antamaan lausuntoon, jossa esitettyjen asioiden ohella haluamme tuoda tietoisuuteenne myös muutamia ympäristöteollisuuden omia näkemyksiä.

Yleinen ilmoitusmenettely käyttöön muutostilanteisiin

YTP näkee, että yleinen ilmoitusmenettely täydentäisi hyvin nykyistä ympäristönsuojelun ennako- ja jälkivalvontakehikkoa, mutta ehdotusta tulisi laajentaa vielä muutoslupien osalta. YTP ehdottaakin, että yleinen ilmoitusmenettely otettaisiin käyttöön pikaisesti myös olemassa olevien ympäristöluvallisten kohteiden muutosluissa, silloin kun kyseessä on *ei olennainen muutos* toiminnassa ja ympäristövaikutuksissa.

Merkittävä osa nykyisistä ympäristölupahankkeista on olemassa olevien toimintojen muutoslupia. Muutoshankkeiden tuominen yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin hyödyttäisi sekä viranomaisia että yrityksiä, koska se vähentäisi molempien työmääriä, nopeuttaisi käsittelyaikoja sekä mahdollistaisi näin resurssien kohdentamisen tarkoituksenmukaisemmin.

Ympäristölainsäädännön sujuvoittaminen on tärkeää yksityisille ympäristöalan yrityksille. Toimivalla ja tarkoituksenmukaisella lainsäädännöllä voidaan varmistaa, että Suomessa on riittävästi käsittelykapasiteettia tulevaisuudessa. Materiaalin kierrätys tulee lisääntymään kaikkialla maailmassa seuraavina vuosikymmeninä. Tätä myötävaikuttavat mm. EU:n uudistuvat kierrätystavoitteet. Jotta Suomessa voidaan saavuttaa yhdyskuntajätteille ja rakennus- ja purkujätteille asetetut hyödyntämistavoitteet, niin lähivuosina tarvitaan uutta jätteiden käsittelykapasiteettia sekä olemassa olevien laitosten yhteyteen, että täysin uusia laitosinvestointeja.

Yleisen ilmoitusmenettelyn hyödyntäminen jätteiden käsittelytoimintoihin

Jätteiden käsittelytoimintoja ei ehdoteta lisättäväksi yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin, mikä on YTP:n mielestä hyvä ratkaisu. YTP pitää tärkeänä, että jätteiden käsittelytoiminnot ovat ympäristölupamenettelyn piirissä aina, kun kyseessä on *uuden toiminnon* aloittaminen sekä *oleelliset muutokset* olemassa olevassa toiminnossa tai sen ympäristövaikutuksissa.

YTP on syksystä 2016 lähtien käynyt aktiivista keskustelua jäsenyritysten sekä eräiden sidosryhmien kanssa siitä, että voitaisiinko jotkut jätteiden käsittelytoiminnot siirtää ympäristölupavelvollisuuden piiristä yleiseen ilmoitusmenettelyyn. Käytyjen keskusteluiden perusteella on käynyt selväksi, että toimijat pitävät tärkeänä sitä, että jätteiden käsittelytoiminnot ovat tiukan ennako- ja jälkivalvonnan piirissä. Alan huolena kun on, että ennakkolisesta menettelystä luopuminen tai siirtyminen kevyempään ilmoitusmenettelyyn mahdollista harmaan talouden toiminnan jatkumisen tai mahdollisesti ruokkii sitä entisestään. Muista toimialoista poiketen jätteiden käsittelyssä ja hyödyntämisessä toimii lupavelvoitteensa asianmukaisesti hoitavien toiminnanharjoittajien lisäksi ns. harmaiksi toimijoiksi kutsuttuja toimijoita, joita lupamenettelyt eivät tällä hetkellä tavoita ja valvontakin vain satunnaisesti.

Muita kehitystoimia kiertotalouden edistämiseksi

Jäte-, ympäristö- ja tuotelainsäädännön yhteensopivuutta ja -toimivuutta tulisi arvioida kiireellisesti, viimeistään jätedirektiivien kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä. Selvityksen tulosten perusteella tulisi tarvittaessa parantaa ennako- ja jälkivalvontaa mm. päivittämällä viranomaisohjeistusta sekä kehittämällä lainsäädäntöä.

Jäte Lainsäädäntöjen velvoitteet eroavat merkittävästi riippuen siitä, onko kyseessä tuote vai jäte. Kiertotalous tuo mukanaan uudenlaisia ammattimaisia ja teollisen mittakaavan toimintoja ja ratkaisuja, jotka haastavat nykylainsäädännön toimivuutta. Uusien toimintojen kohdalla viranomaisten osaamisessa voi olla puutteita, mitkä osaltaan voivat johtaa erilaisiin tulkintoihin ja ratkaisuihin valtakunnallisesti. Esimerkkejä uudentyypisistä toiminnoista ovat uudelleenkäyttö, uudelleenkäyttöön valmistaminen, korjaus- ja huoltotoimet. Muille toimialoille on tehty arviointia sujuvoittamistoimenpiteistä ympäristönsuojelulain uudistuksen yhteydessä vuodesta 2011 alkaen, mutta jätteiden käsittelytoiminnot on jätetty arviointien ulkopuolelle¹. Nyt asia on entistä ajankohtaisempi. Vuonna 2017 Suomessa ja EU-tasolla on käyty keskustelua tuote-, jäte- ja kemikaalilainsäädäntöjen rajapintojen toimivuudesta. Uudet jätedirektiivit tulee laittaa täytäntöön jäsenmaissa lähivuosien aikana.

Kunnioittavasti

Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry

vt. toimitusjohtaja

¹ Jätteiden käsittelytoiminnot on jätetty pois YSL:n 7. projektista (2015); Tarastin raportissa käsitellään jätteitä ainoastaan maarakentamisen näkökulmasta (2015)